

โครงสร้างคอนโทรล, PRO, pro (Control, PRO, pro)

2209521 วากยสัมพันธ์

พลรวี ประเสริฐสม (ponrawee.pra@gmail.com)

Under CC License 3.0 (BY-NC-SA)

1. ให้นิสิตลองวาดต้นไม้ตามทฤษฎีเอกซ์บาร์ของประโยคต่อไปนี้

(1) The dog seemed to walk.

(2) The dog wanted to walk.

2. พิจารณาข้อมูลต่อไปนี้ (*it* เป็น คำไร้ความหมาย)

(3) It seemed to rain.

(4) * It wanted to rain.

นิสิตคิดว่า *want* กับ *seem* ต่างกันอย่างไร ให้พิจารณาเรื่อง บทบาท θ (θ -role)

3. พิจารณาข้อมูลต่อไปนี้

(5) Two athletes are likely to lose the race.

(6) Two athletes are afraid to lose the race.

ตัวอย่างในข้อ (5) มีความกำกวมอย่างไร (คำใบ้: นึกถึงความกำกวมที่เกิดกับ *be likely to* ที่เคยเรียน) ความกำกวมนี้เกิดกับ *be afraid to* หรือไม่

4. พิจารณาสมมติฐานเกี่ยวกับโครงสร้างประโยคใน (2) และ (6) ดังนี้

- สมมติฐานการยกระดับอาร์กิวเมนต์ (raising) ประโยค (2) และ (6) มีการย้ายที่จาก Spec, TP ของ *to* ไปยัง Spec, TP ของประโยคหลัก แบบเดียวกับ (1) เช่น [The dog]_i wanted *t_i* to walk.
- สมมติฐานการลบประธานที่ซ้ำ (Equi-NP) ประโยค (2) และ (6) เกิดจากการสร้างที่มีประธานซ้ำกัน แล้วประธานในอนุประโยคย่อย (TP ที่มีส่วนหลักเป็น *to*) ถูกลบทิ้ง เช่น The dog wanted the dog to walk.

พิจารณาประโยคต่อไปนี้

(7) Every student wants to go home.

ประกอบกับข้อมูลในข้อ 1.-3.

นักภาษาศาสตร์มักเชื่อว่าสมมติฐานที่ตั้งข้างต้นผิดทั้งคู่ เพราะเหตุใด

เนื่องจากสมมติฐานทั้งสองข้อข้างต้นไม่น่าจะจริง นักไวยากรณ์เพิ่มพูนจึงเสนอว่าตำแหน่งประธานของ *to* ในประโยคแบบข้อ (2), (6) มีผี/สุญรูปอยู่ เราเรียกว่า _____

5. พิจารณาข้อมูลต่อไปนี้

(8) To improve oneself is a good goal.

นักไวยากรณ์เพิ่มพูนคิดว่าตำแหน่ง Spec ของ *to* สนับสนุนว่าในประโยคข้างต้นมี PRO อยู่ นิสิตคิดว่าเพราะเหตุใด

6. ในภาษาอังกฤษมีสำนวนต่างๆ เช่น *The cat is out of the bag*. แปลว่า ‘ความลับถูกเปิดเผยแล้ว’

พิจารณาข้อมูลต่อไปนี้

(9) The cat seems to be out of the bag.

(10) The cat wants to be out of the bag.

(9) สามารถแปลโดยมีความหมายแบบสำนวนได้ แต่ (10) ไม่มี นิสิตคิดว่าเป็นเพราะเหตุใด

7. พิจารณาข้อมูลต่อไปนี้

(11) Kim loves her child, and Jane does too.

ประโยคนี้กำกวมอย่างไร

เราจะเรียกการอ่านแบบที่ขึ้นอยู่กับดัชนี (index) แบบในประโยค (11) ว่าการอ่านแบบตัวแปรผูกมัด (bound variable reading)

8. พิจารณาความหมายของประโยคต่อไปนี้

(12) Every student has her book.

ประโยคข้างต้นกำกวมในทำนองเดียวกับ (11) ให้นิสิตอธิบายว่ามันกำกวมอย่างไร

นิสิตคิดว่าการแปลสรรพนามแบบ *her* เป็นตัวแปรผูกมัด (bound variable reading) กับนามวลีที่มี *every* คือความหมายไหน

9. พิจารณาข้อมูลต่อไปนี้

(13) Kim wants PRO to go home, and Jane does too.

(14) Every student wants PRO to go home.

ข้อมูลข้างต้นมีลักษณะคล้ายกับข้อ (11) อย่างไร และช่วยสนับสนุนว่า PRO มีจริงอย่างไร

10. การเสนอให้มี PRO มีผลต่อทฤษฎีเรื่องการกนามธรรมชาติ (Case) ของเราอย่างไร จำเป็นต้องปรับแก้ทฤษฎีหรือไม่ อย่างไร

11. พิจารณาข้อมูลต่อไปนี้

(15) a. I expected Kim to talk.

b. I expected there to be a show.

(16) a. I forced Kim to talk

b. *I forced there to be a show.

นิสิตคิดว่าประโยคใดข้างต้นที่เป็นโครงสร้างคอนโทรล (มี PRO) ประโยคใดที่เป็นโครงสร้างยกระดับการกิวเมนต์ (มีการย้ายที่เกิดขึ้น) สามารถทราบได้อย่างไร

12. ข้อสังเกตหนึ่งคือภาคแสดง (กริยา/คำวิเศษณ์) เป็นตัวกำหนดว่าโครงสร้างจะเป็นการยกระดับอาร์กิวเมนต์ (raising) หรือโครงสร้างคอนโทรล (control) เช่น *attend* เป็นกริยาคอนโทรล (control verb) ส่วน *seem* เป็นกริยายกระดับอาร์กิวเมนต์ (raising verb)

พิจารณาข้อมูลต่อไปนี้

(17) I want to go home.

(18) I want there to be a show.

ข้อมูลข้างต้นขัดแย้งกับข้อสังเกตที่กล่าวมาหรือไม่ เพราะอะไร

ในภาษาที่ละอาร์กิวเมนต์ได้ (เช่น ละประธานได้) แบบภาษาไทย มีแนวคิดที่เสนอว่าภาษาเหล่านั้นมี *pro* คือสุญรูปที่มีการแจกแจงเหมือน NP ทั่วไป

มโนทัศน์สำคัญ

1. โครงสร้างคอนโทรล (Control)
2. PRO